

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui,

Șumila Iurii XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 19.12.2017 – 12.04.2019

instanța de apel: 16.05.2019 – 02.10.2019

instanța de recurs ordinar: 27.11.2019 – 17.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești din 12 aprilie 2019, Șumila Iurii a fost achitat pe învinuirea în baza art.241¹ alin.2 Codul penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Șumila Iurii a fost reabilitat deplin în temeiul art.241¹ alin.(2) Cod penal.

Au fost lăsate fără soluționare acțiunile civile intentate în cadrul cercetării judecătorești de către părțile vătămate Frunză Alina și Didenco Alexei și solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru instrumentarea cauzei de către OUP Rezina în sumă de 49,37 lei.

A fost menținută încheierea Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 26 iulie 2017 privind aplicarea sechestrului pe bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, situat în or. XXXXX, str. XXXXX, care aparține lui Șumila Iurii, timp de o lună de la intrarea în vigoare a sentinței.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Șumila Iurii, se învinuiește de către organul de Urmărire Penală de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.241¹ alin.(2) Cod penal, adică de practicarea ilegală a activității financiare în lipsa înregistrării și autorizației din partea Băncii Naționale a Republicii Moldova, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe: Activând în funcția de director al Organizației de

Microfinanțare Capital & Credit SRL, înregistrată la 02 octombrie 2009 sub nr. XXXXX cu adresa: MD-5400, or. XXXXX, str. XXXXX, urmărind scopul practicării ilegale a activității financiare, contrar prevederilor art.12 alin.(1) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995, care prevede că "Nici o persoană nu poate practica activități financiare, care includ acceptarea de depozite sau echivalente ale acestora, fără licență emisă de Banca Națională", art.8, alin.(1), lit. c) din Legea cu privire la organizațiile de microfinanțare nr. 280-XV din 22.07.2004, care prevede că "Organizația de microfinanțare nu este în drept să colecteze de la persoane, prin ofertă publică, mijloace financiare rambursabile", în lipsa înregistrării și autorizației din partea Băncii Naționale a Republicii Moldova, la 15 ianuarie 2013, aflându-se în or. Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Didenco Alexei contractul sub nr. 5, în baza căruia cet. Didenco Alexei în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii a primit bani în sumă de 250000 (două sute cincizeci mii) lei, termenul depozitului fiind de la 15 martie 2013 până la 15 septembrie 2013. Suma depunerii nu a fost întoarsă deponentului.

Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, la 18 ianuarie 2015, aflându-se în or. Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Frunza Alina contractul de depunere la termen sub nr.2, în baza căruia cet. Frunza Alina în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii a primit bani în sumă de 135000 (una sută treizeci și cinci mii) lei, termenul depozitului fiind 24 luni, de la 18 ianuarie 2015 până la 18 ianuarie 2017. Deponentului i-a fost întoarsă suma de 41513 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, la 26 februarie 2015, aflându-se în or. Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Didenco Alexei contractul de depunere la termen sub nr.4, în baza căruia cet. Didenco Alexei în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii a primit economiile personale în sumă de 60000 (șaizeci mii) lei, termenul depozitului fiind 12 luni, de la 26 februarie 2015 până la 26 februarie 2017. Suma depunerii nu a fost întoarsă deponentului.

3. Prin încheiere protocolară a Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 07 martie 2019, în cadrul aceluiași proces, avocatului Igor Gandrabur i-a fost aplicată amendă judiciară în mărime de 40 unități convenționale, echivalentul a 2000 lei.

4. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura raionului Rezina, Devder Ludmila, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Șumila Iurii să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art.241¹ alin.2 Codul penal și condamnat cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 1200 unități convenționale și admiterea acțiunilor civile;

- partea vătămată Didenco Alexei , prin care a solicitat rejudecarea cauzei.

4.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- sentința instanței de fond este neîntemeiată, or reieșind din cele constatate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești s-a ajuns la concluzia că instanța eronat a indicat în sentința pronunțată că, nu au fost prezentate probe care ar demonstra faptul că inculpatul nu a practicat ilegală activității financiare;

- potrivit prevederilor art.3 și art.8 alin. (1) lit.c) din Legea nr. 280/2004, activitatea de microfinanțare, reprezintă o activitate de prestare a serviciilor de microfinanțare, cu excepția colectării de la persoane prin ofertă publică a mijloacelor financiare rambursabile, iar OM "Capital & Credit" SRL a colectat de la părțile vătămate Frunza Alina și Didenco Alexei fără ofertă publică mijloace financiare rambursabile;

- pentru acceptarea depunerilor de economii de la Frunză Alina și Didenco Alexei, aceștia trebuiau să fie membrii OM „ Capital & Credit” SRL, dar părțile vătămate Frunză Alina și Didenco Alexei nu erau membrii organizației de microfinanțare;

- OM "CAPITAL&CREDIT" S.R.L nu este în drept să încheie contracte și să accepte depuneri de la persoane fizice, aceste activități fiind permise doar băncilor comerciale și asociațiilor de economii și împrumut.

4.2. În motivarea cererii de apel partea vătămată Didenco Alexei a indicat că nu este de acord cu sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 12 aprilie 2019 din motiv că nu s-a hotărât referitor la acțiunea civilă.

5. Nefiind de-acord cu încheiere protocolară a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 07 martie 2019, avocatul Gandrabur Igor a depus recurs, solicitând casarea acesteia din motiv că de pe data de 04.03.2019 până la 12.03.201, s-a aflat în concediul medical.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, a fost admis apelul procurorului în Procuratura rlui. Rezina și apelul părții vătămate Didenco Alexei, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Șumila Iurii a fost declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.241¹ alin.2 Codul penal și condamnat, în baza acestei Legi, la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1200 (una mie două sute) unități convenționale.

A fost admise integral acțiunile civile.

A fost încasat de la Șumila Iurii în beneficiul părții vătămate Didenco Alexei suma de 284248 (două sute optzeci și patru mii două sute patruzeci și opt) lei.

A fost încasat de la Șumila Iurii în beneficiul părții vătămate Frunză Alina suma de 149450 (una sută patruzeci și nouă mii patru sute cinzeci) lei.

A fost admis recursul avocatului Gandrabur Igor cu casarea încheierii protocolare a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 07 martie 2019.

6.1. În motivarea soluției instanța de apel a indicat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată nu a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a ajuns la concluzia eronată că inculpatul Șumila Iurii nu a săvârșit infracțiunea, or, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii rezultă din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care urmau a fi corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Ne cătând la faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia este probată prin următoarele mijloace de probă examinate în instanța de apel și anume: declarațiile părții vătămate Didenco Alexei; declarațiile părții vătămate Frunză Alina; răspunsul Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu nr.05-1996 din 06.07.2018 (la nr.210 P din 20.06.2018 și la nr.216 P din 21.06.2018); avertismentul nr.05-3672 din 04.10.2016 față de Șumila Iurii de către Comisia Națională a Pieței Financiare, din care rezultă că, directorul OM „CAPITAF&CREDIT” SRL.

Instanța de apel a constatat că fapta comisă de către inculpat urmează a fi calificată în baza art.241¹ alin.2 Codul penal, după semnele – practicarea ilegală a activității financiare, adică de practicarea ilegală a activității financiare în lipsa înregistrării și autorizației din partea Băncii Naționale a Republicii Moldova, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Astfel, prima instanță incorect a stabilit că, în acțiunile lui Șumila Iurii nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.241¹ alin.(2) Cod penal, or latura obiectivă a acestei infracțiuni constă în fapta prejudiciabilă alcătuită dintr-o acțiune care este însoțită de o inacțiune. Inacțiunea se exprimă în omisiunea înregistrării și obținerii autorizării în modul prevăzut de legislație.

Totodată, concluziile primei instanțe referitor la necesitatea achitării inculpatului rezultă, în mod primordial, din interpretarea legislației în domeniu.

Instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a interpretat legislația, referindu-se, în principal, la activitatea de microfinanțare și confundând noțiunile de microfinanțare și atragerea mijloacelor bănești

rambursabile. La caz, urmează a fi reținut că fapta comisă de inculpat constă în colectarea mijloacelor financiare rambursabile, prin ofertă publică, de la părțile vătămate Didenco Alexei și Frunza Alina. Această activitate este permisă doar cu acordarea licenței respective. Conform art.91 Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se interzice desfășurarea de activități, altele decât cele înregistrate și autorizate în modul prevăzut de legislație, prin care se propune persoanelor, prin ofertă publică, să depună ori să colecteze mijloace financiare sau să se înscrie pe liste cu promisiunea câștigurilor financiare rezultate din creșterea numărului de persoane recrutate sau înscrise, indiferent cum se realizează această colectare sau înscriere pe liste.

Instanța de apel a reiterat că atât art.91 „Activități financiare ilegale” din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, cât și lit. c) art.8 din Legea cu privire la organizațiile de microfinanțare sunt norme de referință pentru art.241¹ Cod penal. Însă, nu rezultă că acestea ar fi singurele norme de referință pentru art.241¹ Cod penal, că nu mai există și alte activități financiare care ar putea forma conținutul acțiunii de practicare a activității financiare, consemnate în art.241¹ Cod penal. Din această perspectivă, în vederea neadmiterii interpretării lacunare a noțiunii de practicare a activității financiare, consemnată în art.241¹ Cod penal, este necesar să luăm în considerație prevederile alin.(1) art.26 „Activități financiare permise băncilor” din Legea instituțiilor financiare a Republicii Moldova, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 21.07.19952 : „Băncile pot desfășura, în limita licenței acordate, următoarele activități: a) acceptarea de depozite (plătibile la vedere sau la termen etc.) cu sau fără dobândă; b) acordarea de credite (de consum și ipotecare, factoring cu sau fără drept de regres, finanțarea tranzacțiilor comerciale, eliberarea garanțiilor și cauțiunilor etc.); c) împrumutarea de fonduri, cumpărarea ori vânzarea, în cont propriu sau în contul clienților (cu excepția subscrierii valorilor mobiliare), de: instrumente ale pieței financiare (cecuri, cambii și certificate de depozit etc.); futures și opțiuni financiare privind titlurile de valoare și ratele dobânzii; instrumente privind rata dobânzii; titluri de valoare; d) acordarea de servicii de decontări și încasări; e) emiterea și administrarea instrumentelor de plată (cărți de credit sau de plată, cecuri de voiaj, cambii bancare etc.); f) cumpărarea și vânzarea banilor (inclusiv a valutei străine); g) leasing financiar; h) acordarea de servicii aferente la credit; i) acordarea de servicii ca agent sau consultant financiar, cu excepția celor de la lit. a) și b); j) operațiuni în valută străină, inclusiv contracte futures de vânzare a valutei străine; k) acordarea de servicii fiduciare (investirea și gestionarea fondurilor fiduciare), păstrarea și administrarea valorilor mobiliare și altor valori etc.; l) acordarea de servicii de gestionare a portofoliului de investiții

și acordarea de consultații privind investițiile; m) subscrierea și plasarea titlurilor de valoare și acțiunilor, operațiunile cu acțiuni; n) orice altă activitate financiară permisă de Banca Națională a Moldovei”. Așadar, activitățile financiare specificate la lit. a)-n) alin.(1) art.26 al Legii instituțiilor financiare – împreună cu activitățile financiare nominalizate la art.91 „Activități financiare ilegale” al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, precum și la lit. c) art.8 din Legea cu privire la organizațiile de microfinanțare – sunt cele care alcătuiesc conținutul noțiunii de practicare a activității financiare, consemnate în art.241¹ Codul penal.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul a atras mijloace bănești rambursabile prin ofertă publică. Oferta publică constă în disponibilitatea de a primi asemenea mijloace bănești de la un cerc nedeterminat (nestabilit în prealabil) de persoane. Analizând modul de operare a inculpatului și conținutul discuțiilor dintre inculpat și părțile vătămate, instanța a concluzionat că atragerea acestor mijloace a avut loc prin ofertă publică. Prin urmare, pentru asemenea gen de activitate este necesară licențierea. Astfel, sînt prezente toate elementele componente de infracțiune prevăzute de art.241¹ alin.2 Codul penal.

Instanța de apel a invocat că, la stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvîrșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, cînd ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atît negativ, cît și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

La caz, instanța de apel a reținut că nu au fost stabilite nici circumstanțe atenuante și nici circumstanțe agravante. Totodată, urmează a fi stabilită pedeapsa ținând cont și de atitudinea inculpatului față de fapta comisă.

Totodată, verificând legalitatea și temeinicia încheierii protocolare a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești din 07 martie 2019, instanța de apel a conchis că, aceasta urmează a fi casată pe motiv, că nu conține o apreciere corectă și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept, or conform circumstanțelor invocate de către recurent ultimul și-a onorat obligațiile față de instanța de judecată.

Conform prevederilor art.201 Codul de procedură penală, amenda judiciară este o sancțiune bănească aplicată de către instanța de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului penal, caracterizată inclusiv și prin neprezentarea justificată a apărătorului legal citat la instanță și neinformarea acestuia despre imposibilitatea prezentării, când prezența lui este necesară.

Astfel, din circumstanțele invocate de către Gandrabur Igor la caz, instanța de apel a constatat că, în speța dedusă judecății prima instanță nejustificat a aplicat amenda judiciară, or la caz au apărut circumstanțe ce exclud neprezentarea în ședință de judecată a avocatului întemeiat menționate în recurs, cu anexarea probelor în confirmarea celor declarate și anume a certificatului medical nr.3312696 din 04.03.2019, conform căruia la 04 martie 2019 până la 12 martie 2019, Gandrabur Igor s-a aflat pe buletin de boală, prin urmare avocatul Gandrabur Igor era în imposibilitate să se

prezinte la ședința de judecată din 07 martie 2019 care a avut loc la Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești.

7. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală*, a solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței;

7.1. În motivarea cererii de recurs ordinar, avocatul a menționat că:

- în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii, care a influențat temeinicia soluției adoptate de către instanța de judecată și la capitolul calificării acțiunilor inculpatului în baza an. 241¹ alin.(2) Cod penal;

- instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatului, și nu a respectat principiile generale ce reglementează derularea procesului penal la capitolul administrării și prezentării probelor de către părți;

- decizia instanței de apel este absolut ilegală și neîntemeiată, bazate pe apreciere eronată a tuturor probelor anexate la dosar, mai mult ca atât și instanța de apel a examinat cauza unilateral;

- acuzarea nu a acumulat și nu a prezentat în fața instanței careva probe incontestabile care ar dovedi certi vinovăția lui în comiterea infracțiunii;

- pe parcursul examinării cauzei în urma audierii martorilor, precum și în urma audierii inculpatului, acesta nu și-a recunoscut vina și nu a fost dovedită vinovăția lui în comitere infracțiunii imputate;

- unica probă pe care se bazează învinuirea adusă inculpatului sînt numai declarațiile părților vătămate Didenco Alexei și Frunză Alina care nu au fost confirmate cu alte probe veridice și directe, care ar demonstra vinovăția inculpatului;

- instanța de apel a întemeiat condamnarea inculpatului pe o nouă interpretare a declarațiilor a cărui autor nu a fost audiat de instanță. Astfel, a adoptat o poziție opusă celei din hotărârea primei instanțe, care l-a achitat pe inculpat. Adică, în speță, inculpatul a fost declarat vinovat pe baza acelorași mărturii care a determinat prima instanță să se îndoiască de temeinicia acestor declarații respingându-le și adoptând o soluție de achitare a acestuia în primă instanță;

- pronunțarea condamnării tară audierea tuturor martorilor, deși acesta fusese achitat, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cerceta de către prima instanță, care a dispus achitare;

- Șumila Iurii se caracterizează pozitiv, este angajat în câmpul muncii, nu are antecedente penale.

8. Referințe asupra recursului ordinar declarat au fost depuse de către partea vătămată Didenco Alexei și de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care au solicitat respingerea recursului.

9. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit textului recursului declarat, Colegiul atestă că avocatul Mîrzîncu Aurelia, invocă incidența în prezenta speță, a temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, temei care este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În argumentarea recursului declarat prin prisma temeiului de recurs nominalizat mai sus, în opinia apărătorului probele administrate în ședințele instanțelor de fond nu demonstrează vinovăția inculpatului Șumila Iurii în cele incriminate lui, urmând ca acesta să fie achitat, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând circumstanțele și materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse de apărătorul inculpatului prin prisma temeiului invocat pentru recurs, Colegiul consideră că, în prezenta speță criticile ultimului sânt neîntemeiate, deoarece instanța de apel justificat a ajuns la concluzia că inculpatul Șumila Iurii se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 241¹ alin. (2) Cod penal, cu constatarea și reținerea stărilor

de fapt, și de drept, în care sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunilor menționate.

Criticile apărătorului Mîrzîncu Aurelia, precum că organul de urmărire penală în învinuirea adusă nu a acumulat și nu a prezentat în fața instanței careva probe incontestabile care ar dovedi cert vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, sunt neîntemeiate, deoarece reieșind din soluția instanței de apel adoptate la caz, Colegiul reține că aceasta a nominalizat cumulul de probe ce dovedește comiterea infracțiunii săvârșite de inculpat.

Totodată, instanța de recurs relevă, că criticile formulate de recurent în recursul ordinar declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în hotărârea adoptată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune. Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o evaluare justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul lărgit reține că, instanța de apel a examinat și reținut probele ce confirmă vinovăția lui Șumila Iurii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 241¹ alin.(2) Cod penal, relevante fiind îndeosebi declarațiile părții vătămate Didenco Alexei, declarațiile părții vătămate Frunză Iulia precum și avertismentul nr. 05.3672 din 04.10.2016 față de Șumila Iurii de către Comisia Națională a Pieței Financiare, astfel, instanța de apel a avut suficiente motive pentru a concluziona despre vinovăția lui Șumila Iurii.

În prezenta speță, instanța de recurs atestă, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, Șumila Iurii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 241¹ alin.(2) Cod penal - practicarea ilegală a activității financiare, adică de practicarea ilegală a activității financiare în lipsa înregistrării și autorizației din partea Băncii Naționale a Republicii Moldova, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel precum că prima instanță incorect a stabilit că, în acțiunile lui Șumila Iurii nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.241¹ alin.(2) Cod penal, or, latura obiectivă a acestei infracțiuni constă în fapta prejudiciabilă alcătuită dintr-o acțiune care este însoțită de o inacțiune. Inacțiunea se exprimă în omisiunea înregistrării și obținerii autorizării în modul prevăzut de legislație.

Colegiul penal lărgit reține și faptul că, în recursul declarat recurentul critică în bună parte hotărârea instanței de apel, prin prisma faptului că nu au fost apreciate la justa valoare probele prezentate, în opinia cărora acestea nu dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate lui.

Însă, verificând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece în urma analizei hotărârii contestate, atât cumulul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării, toate au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, raportat la criticile recurentului, Colegiul penal lărgit reiterează că acesta se referă în principiu la chestiunea de apreciere a probelor. Prin urmare, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorii acestuia expun conținutul unor probe cercetate de instanța de apel, care în opinia acestora dovedesc nevinovăția inculpatului.

Colegiul penal lărgit reiterează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma relevanței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului, or, din materialele dosarului penal rezultă cu certitudine că Șumila Iurii, activând în funcția de director al Organizației de Microfinanțare "Capital & Credit" SRL, înregistrată la 02 octombrie 2009 sub nr. XXXXX cu adresa: MD-5400, or. XXXXX, str. XXXXX, urmărind scopul practicării ilegale a activității financiare, în lipsa înregistrării și autorizației din partea Băncii Naționale a Republicii Moldova, la 15 ianuarie 2013, aflându-se în or.Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Didenco Alexei contractul sub nr. 5, în baza căruia cet. Didenco Alexei

în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii a primit bani în sumă de 250000 (două sute cincizeci mii) lei, termenul depozitului fiind de la 15 martie 2013 până la 15 septembrie 2013. Suma depunerii nu a fost întoarsă deponentului. Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, la 18 ianuarie 2015, aflându-se în or. Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Frunza Alina contractul de depunere la termen sub nr.2, în baza căruia cet. Frunza Alina în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii Ion a primit bani în sumă de 135000 (una sută treizeci și cinci mii) lei, termenul depozitului fiind 24 luni, de la 18 ianuarie 2015 până la 18 ianuarie 2017. Deponentului i-a fost întoarsă suma de 41513 lei. Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, la 26 februarie 2015, aflându-se în or. Rezina, reprezentând Organizația de Microfinanțare Capital & Credit SRL, a încheiat cu cet. Didenco Alexei contractul de depunere la termen sub nr.4, în baza căruia cet. Didenco Alexei în calitate de deponent a depus, iar cet. Șumila Iurii a primit economiile personale în sumă de 60000 (șaizeci mii) lei, termenul depozitului fiind 12 luni, de la 26 februarie 2015 până la 26 februarie 2017.

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia contestată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 6.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând cele enunțate, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate lui Șumila Iurii, nefiind stabilite careva erori de drept, care a-r genera necesitatea intervenirii instanței de recurs în hotărârea atacată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată criticile recurentului sub aspectul temeiurilor de casare, invocate în recursul ordinar declarat, sunt nefondate, fiind axate pe mențiuni de ordin general, ce poartă caracter de dezacord din punctul său de vedere, care în esență nu conțin o expunere concretă a temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură

penală cu o motivare suficientă pentru a convinge instanța de recurs despre necesitatea temeinică de a interveni în hotărârile atacate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat în cauză este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Șumila Iurii XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena